

GOLGĀTAS MISTĒRIJAS IZPRATNES PAMATI

CILVĒKA TRĪS TIKŠANĀS AR VIŅA AUGSTĀKO BŪTĪBU

Berlīne, 1917. gada 20. februāris

Ja mēs šī vārda viscēlākajā nozīmē praktiski izmantosim ar garazinātnes palīdzību izaudzētos gara augļus, tad sajūtīsim, ka savā ārējā cilvēkā mēs nesam iekšējo cilvēku, kuru parasti sauc par otru cilvēku. Šai ziņā mēs visi kā cilvēki sastāvam no divām būtnēm, no kurām vienu – ārpusaulei piederīgo – veido mūsu fiziskā miesa un ēteriskā miesa, proti, fiziskā miesa, un noteiktā mērā arī ēteriskā miesa, ir mūs vienmēr aptverošo dievišķi garīgo būtņu veidojums un attēls jeb atklāsme. Mūsu fiziskās un ēteriskās miesas patiesā būtība, kuru mēs šobrīd vēl nepazīstam, ir attēls – ne mūsu vai mūsu īstenības attēls, bet dievu attēls, kuri izdzīvo sevi (līdzīgi kā mēs, cilvēki, veicam savus darbus), veidojot mūsu fizisko un ēterisko miesu un rosinot abu attīstību. Iekšējam cilvēkam tuvāka ir astrālā miesa un Es. Šis pēdējās Visumā ir jaunākas par fizisko un ēterisko miesu. To mēs zinām arī no „Slepenzinātnes”. Es un astrālā miesa it kā guļ dievišķi garīgo spēku – kas caurstrāvo un dara redzamu ārējo Visumu – sagatavotā gultā. Šim Es un astrālajai miesai caur pieredzi, pārdzīvojumiem, pārbaudījumiem un likteņa pagriezieniem, kurus šie cilvēkbūtnes locekļi piedzīvo ar fizisko un ēterisko miesu, pamazām jāpaceļas tajās attīstības pakāpēs, kuras mēs šeit iepazīnām.

Kā es jau iepriekšējā reizē minēju, mēs esam intīmi saistīti ar universu, ar kosmosu; mūsu attiecības ar to var aprēķināt un izpaust skaitļos. Šīs attiecības izpaužas arī kā daudzas citas parādības, bet pārsteidzošā kārtā ir redzamas, piemēram, elpas vilcienu skaitā, ko cilvēks veic diennakts laikā – tas līdzinās gadu skaitam, kāds nepieciešams, lai Saule atgrieztos iepriekšējā pavasara saulgriežu punktā pēc tam, kad apceļojusi visu zodiaka apli. Atklājot šādas skaitliskas kopsakarības un kārtīgi tās izjūtot, mūs pārņem svēta godbijība par piederību dievišķajam visumam, kas atklājas šādās parādībās.

Šis fakts daudz dziļāk atklāj mūs kā mikrokosmosu, mazo pasauli, kas izveidota no makrokosmosa, no lielās pasaules un padarīta redzama. Tas atklājas, ja mēs pievēršam uzmanību faktiem, kādus mēs aplūkosim šodien un kurus es sauktu par cilvēka dvēseles trīskāršu tikšanos ar Visuma būtnēm.

Mēs jau zinām, ka Zemes cilvēks nes sevī ārējo un iekšējo cilvēku, un katra no šīm divām būtnēm nes sevī divas apakšbūtnes: ārējais cilvēks nes sevī fizisko un ēterisko miesu, iekšējais – Es un astrālo miesu. Mēs zinām arī to, ka cilvēks turpinās attīstīties. Zeme sasniegs savu noslēgumu un tad attīstīsies tālāk caur Jupitera, Veneras un Vulkāna planetārajiem attīstības periodiem. Cilvēks pāries no vienas pakāpes nākamajā. Mēs zinām, ka viņa Es'am pievienosies – viņā atklāsies – kāda augstāka būtne, proti, Garīgā Patība, kas pilnībā izpaudīsies Jupitera perioda laikā, kurš sekos mūsu pašreizējās Zemes attīstībai. Dzīvības Gars cilvēkā pilnībā atklāsies Veneras attīstības periodā, un pats Gara Cilvēks atklāsies Vulkāna laikā. Tādejādi, raugoties tālu uz priekšu kosmiskajā cilvēku nākotnē, mēs redzam šīs trīs attīstības pakāpes: Garīgo Patību, Dzīvības Garu un Gara Cilvēku. Taču šīs trīs būtnes, kuras mēs atklāsim nākamajās attīstības pakāpēs, jau šodien atrodas ar mums noteiktās attiecībās, lai arī nav vēl pilnīgi attīstītas. Tās guļ dievišķi garīgo būtņu klēpī, kuras mēs pazīstam kā augstākās hierarhijas. Augstākās hierarhijas tās ziedo mums. Un mēs jau šodien esam saistīti ar šīm hierarhijām, kuras nākotnē apdāvinās mūs ar Garīgo Patību, Dzīvības Garu un Gara Cilvēku. Tāpēc sarežģītā teiciena „mēs esam saistīti ar *angeloī* hierarhiju” vietā mēs varam teikt: „Mēs esam saistīti ar to, kam jānāk, proti, ar savu Garīgo Patību.” Un tā vietā, lai teiktu: “Mēs esam saistīti ar *archangeloī* hierarhiju,” mēs teiksim, ka esam saistīti ar nākotnes Dzīvības Garu utt.

Ir ļoti svarīgi kaut nedaudz iedziļināties šajās lietās, jo tas, kā šis gēnijs kļūst redzams, māca mūs, ka pie šīs atziņas varētu nonākt arī citā veidā, taču šoreiz paliksim pie cilvēku savstarpējām attiecībām, kad viņi komunicē garīgi. Tas māca mums ko nozīmīgu par cilvēkbūtnes garīgajiem locekļiem. Kad

satiekas divi cilvēki un kāds vēro šo tikšanos ar fiziskajām acīm, viņš redz, kā tie dodas viens otram pretī, lai sasveicinātos vai tml., bet garīgi šī procesa laikā viņš atklāj, ka katra cilvēku satikšanās ir garīgs process, kas izpaužas apmēram šādi: kamēr abi cilvēki stāv viens otram pretī, viņu ētermiesas daļa, kas veido galvu, pauž vissmalkākās simpātijas un antipātijas nianšes, ko šie cilvēki izjūt viens pret otru. Aplūkosim tādu ekstrēmu gadījumu, kādi dzīvē pastāvīgi gadās: satiekas divi cilvēki, kuri viens otru nevar ciest, kuri izjūt lielu savstarpēju antipātiju. Tad ētermiesas daļa, kas veido galvu, šiem cilvēkiem tiecas uz priekšu, un abu galvu ētermiesas saliecas kopā. Tātad, antipātija parādās kā galvas noliekšana pret ēterisko cilvēku, satiekoties cilvēkiem, kuri nespēj viens otru ciest. Savukārt, kad satiekas divi cilvēki, kuri viens otru mīl, ētermiesas atkāpjas, noliecoties atpakaļ. Abos gadījumos – gan ētermiesai noliecoties uz priekšu, kad cilvēki viens otru nevar ciest, gan atliecoties atpakaļ, ja cilvēki viens otru mīl – abos gadījumos, pateicoties ētermiesas atkāpei, fiziskā galva kļūst brīvāka nekā parasti. Tas, protams, ir relatīvi, jo ētermiesas jau neizkāpj laukā pavisam, tomēr tā pārvietojas uz priekšu vai atpakaļ tā, ka var redzēt tās turpinājumu. Tad galvu piepilda plānāka jeb šķidrāka ētermiesas, nekā cilvēkam atrodoties vienatnē. Cauri šai plānajai ētermiesai gaišreģa skatienam daudz skaidrāk paveras astrālā miesa, kas paliek uz vietas. Tātad, šeit norisinās ne tikai aprakstītā ētermiesas kustība, bet cilvēka galvā notiek arī gaismas izmaiņas. Tāpēc – un tā nav dzeja, bet paties fakts – tie, kuri zināja par šīm norisēm, attēloja auru jeb nimbu ap to cilvēku galvām, kuri spēja daudz un pašai izziņot mīlēt. Ja vienkārši satiekas divi cilvēki, tad šī parādība nav tik uzkrītoša, jo mīlestībā vienmēr ir liela egoisma piedeva. Bet cilvēkam, kurš nostājas pretī cilvēcei mirklis, kad nav nodarbināts ar sevi vien vai savu personīgo attieksmi pret otru cilvēku, ja tas ir vispārcilvēciski saistīts ar cilvēkmīlestību, tad notiek augstākminētais – tad astrālā miesa kļūst skaidri redzama galvas reģionā. Un tas, kurš gaišredzīgi spēj uztvert pašai izziņot mīlētību, redz nimbu apkārt cilvēka galvai un jūtas aicināts gleznot to kā realitāti. Šīs lietas ir viscaur saistītas ar objektīviem garīgās pasaules faktiem. Taču objektīvi pastāvošā, nepārtrauktā cilvēces īstenība ir saistīta vēl ar ko citu.

Cilvēkam tiešām laiku pa laikam nākas nodibināt ciešāku saikni ar savu Garīgo Patību, kura astrālajā aurā ir redzama tā, kā es jums to attēloju, tātad atrodas tikai iedīgļi, nav vēl īsti attīstīta un tiek it kā apspīdēta no augšas, no nākotnes. Cilvēkam laiku pa laikam jāsatiek sava Garīgā Patība. Un kā tas notiek?

Te mēs nonākam pie pirmās tikšanās, par kuru esam runājuši. Kad tā notiek? Tā notiek miega laikā, apmēram vidū starp iemigšanu un pamošanos. Cilvēkiem, kuri dzīvo saskaņā ar dabu, lauku cilvēkiem, kuri iet gulēt līdz ar Saules rietu un atbilstoši mostas līdz ar Saules lēktu, šis miegā pavadītā laika viduspunkts sakrīt apmēram ar pusnakti. Cilvēkam, kurš izrāviens no dabiskām kopsakarībām, tas ir citādi. Bet tieši tajā arī balstās cilvēka brīvība, ka viņam ir iespēja izrauties no dabas ritmiem. Modernās kultūras cilvēks var iekārtot savu dzīvi, kā vēlas, lai arī tas nepaliek bez zināmām sekām, taču noteiktās robežās viņš var iekārtoties, kā grib. Taču ilgāka miega perioda vidū viņam ir iespēja pārdzīvot to, ko varētu apzīmēt kā intīmu kopesamību ar Garīgo Patību, t.i., ar tām garīgajām īpašībām, kuras veido Garīgo Patību. Viņš pārdzīvo tikšanos ar ģēniju. Šī tikšanās ar ģēniju, *cum grano salis*, notiek katru nakti, t.i., katru reizi, kad cilvēks guļ. Un tas cilvēkam ir svarīgi. Jo dvēseliskais gandarījums, kuru mēs jūtam par cilvēka saikni ar garīgo pasauli, ir atbalss no mūsu tikšanās ar ģēniju miegā. Sajūta par saikni ar garīgo pasauli, kas mūs pārņem nomoda stāvoklī, ir sekas miegā satiktajam ģēnijam. Šī ir pirmā tikšanās ar augstāko pasauli, kura šodien lielākajai daļai cilvēku notiek neapzināti, taču kļūst arvien apzinātāka, ja cilvēki ievēros šīs tikšanās sekas. To viņi spēs, ja savā nomoda apziņā uztvers, izjutīs un izsmalcinās garazinātnes izstrādātās idejas un priekšstatus, lai dvēsele nepaliktu pārāk rupja un varētu uzmanīgi novērot tikšanās sekas nomoda stāvoklī. Svarīgākais, lai dvēsele būtu pietiekami smalka, savā iekšējā dzīvē pietiekami intīma, tad tā pamanīs šo iedarbību. Tā vai citādi šī tikšanās ar ģēniju visai bieži ienāk katra cilvēka apziņā, tikai mūsdienu materiālistiskā vide, kas pārņemta ar materiālā pasaules uzskata jēdzieniem, un materiālistiskā noskaņojuma caurstrāvētā dzīve nav piemērotas, lai ļautu dvēselei uztvert tikšanos ar ģēniju. Kad cilvēki padziļinās savas dvēseles ar garīgākiem jēdzieniem nekā tie, ko viņiem piedāvā materiālisms, uztvert nakts tikšanās ar ģēniju cilvēkiem kļūst arvien pašsaprotamāk.

Nākamā tikšanās, par kuru mēs tagad runāsim, ir augstākas kārtas.

Redziet, jau no mājiena, ko es jums tiku sniedzis, jūs varat secināt, ka pirmā cilvēka tikšanās ar ģēniju ir saistīta ar diennakts ritmu. Ja mēs pilnībā pielāgotu savu ārējo dzīvi dabiskajam diennakts ritmam kā cilvēki, kuri nav tik brīvi, kā mēs esam modernajā kultūrā, tad šī tikšanās sakristu ar pusnakts stundu. Katru nakti pusnakts stundā cilvēks piedzīvotu tikšanos ar ģēniju. Bet, kā jau tika teikts, šis punkts pārbīdās, pateicoties cilvēka brīvībai. Turpretī otrā tikšanās nevar tik ļoti pārbīdīties, jo procesi, kas saistīti ar astrālo miesu un ētermiesu, ir vairāk atkarīgi no makrokosmiskās kārtības. Ar Es un fizisko miesu saistītie procesi mūsdienu cilvēkā pārbīdās visai spēcīgi. Savukārt otrā tikšanās ir vairāk saistīta ar makrokosmisko kārtību jeb gadariti. Un te man jāpievērš jūsu uzmanība dažām atziņām, kuras es saistībā ar šo lietu jau esmu minējis no citiem redzespunktiem.

Cilvēka dzīve visa gada garumā neplūst vienmērīgi. Cilvēks gada gaitā piedzīvo zināmas pārmaiņas.

Vasarā, kad Saules siltums ir visspēcīgākais, cilvēks ļaunas fiziskajai dzīvei un līdz ar to arī savai fiziskajai videi. Turpretī ziemā viņš ir spiests cīnīties pret dabas apstākļiem, atstāts pats savā ziņā. Tad viņa gars daudz vairāk atraujas no sevis un arī no Zemes, un ir saistīts ar garīgo pasauli, ar visu garīgo vidi.

Tas nosaka īpašo sajūtu, ko mēs saistām ar Ziemassvētku mistēriju un Svētnakts svinēšanu, kas nebūt nav kaut kas patvaļīgs, bet gan viscaur atbilst tieši šim laikam. Tajās ziemas dienās, kurās tiek svinēti šie svētki, cilvēks, tāpat kā visa Zeme, patiešām ir nodevies garam. Viņš pārdzīvo valstību, kurā gars atrodas viņa tuvumā. Un tam ir tādas sekas, ka tieši ap Ziemassvētku laiku – līdz pat mūsdienu Jaunajam gadam - cilvēks pārdzīvo savas astrālās miesas tikšanos ar Dzīvības Garu, tāpat kā pirmajā tikšanās viņa Es satiekas ar Garīgo Patību. Un pateicoties šai tikšanās ar Dzīvības Garu cilvēkā mostas tuvības sajūta Kristum Jēzum, jo Kristus Jēzus atklājas caur Dzīvības Garu. Viņš atklājas caur kādu būtni no *archangeloi* valstības. Protams, viņš pats ir bezgala augstāka būtne, taču tagad tas nav būtiski. Būtiski ir tas, ka viņš atklājas caur kādu būtni no *archangeloi* valstības. Tā, pateicoties šīs tikšanās pārdzīvojumam, mēs šodien, t.i., kopš Golgātas mistērijas, esam īpaši tuvu Kristum Jēzum, un šo tikšanos ar Dzīvības Garu mēs varam uzskatīt par dvēseles dzīlēs notiekošu tikšanos ar Kristu Jēzu. Pateicoties garīgajai attīstībai padziļinātas reliģiozitātes un reliģisku vingrinājumu ceļā, papildinot šos vingrinājumus ar atbilstošiem pārdzīvojumiem, kā arī uzņemot savā apziņā garazinātniskus priekšstatus, cilvēks padziļina savu jūtu dzīvi, apgaro to aprakstītājā veidā, un, tieši tāpat kā nomoda dzīvē pārdzīvojot tikšanās atskaņas ar ģēniju, var pārdzīvot tikšanās atskaņas ar Dzīvības Garu jeb Kristu. Un tad, laikā no Ziemassvētkiem līdz Lieldienām, apstākļi ir īpaši labvēlīgi, lai cilvēka tikšanos ar Kristu Jēzu paceltu apziņā.

Ziemassvētku laiks ir dziļi jo dziļi saistīts ar Zemē notiekošajiem procesiem, un arī cilvēks piedalās Zemes pārmaiņās, mums nevajadzētu ļaut abstraktajai materiālistiskajai kultūrai noplicināt šo faktu. Savukārt Lieldienu laiku nosaka procesi debesīs. Lieldienu svētdiena ir pirmā svētdiena, kas seko pirmajam pilnmēnesim pēc pavasara saulgriežiem. Tātad, kamēr Ziemassvētkus nosaka Zemes situācija, Lieldienu laiku nosaka debesu procesi. Tāpat kā, vadoties no visa iepriekš aprakstītā, mēs esam saistīti ar Zemes situāciju, tāpat arī, ņemot vērā to, ko es pastāstīšu tagad, mēs esam saistīti ar debesu situāciju, ar lielām kosmiski garīgām attiecībām, jo viss, kas mūsos ticis iesēts pēc tikšanās ar Kristu Ziemassvētku laikā, Lieldienās savienojas ar mūsu fizisko Zemes cilvēku. Lielās Piekdienas mistērijai, kas atgādina cilvēkam par Golgātas mistērijas pārdzīvojumu, piemīt arī tā nozīme, ka Kristus, kurš it kā līdz ar mums piedzīvo pārvērtības, šajā laikā mums tuvojas visvairāk, varētu pat teikt, ienāk mūsos, caurstrāvo mūs tik ļoti, ka paliek ar mums arī vasaras Jāņu mistērijās, kurās senāk cilvēki ar kosmosu savienojās citādi, nekā tam jānotiek pēc Golgātas mistērijas.

Jūs redzat, ka mēs šai ziņā kā mikrokosmosam esam iekļauti makrokosmosā dziļi nozīmīgā veidā, un cauri gadam mēs katru reizi ejam kopā ar makrokosmosu, kas saistīts ar gada dzīves gaitu cilvēka

iekšpasaulē. Garazinātne mēģina mums pamazām atklāt, kādus garazinātniskus priekšstatus pēc Gulgātas mistērijas par Zemi piepildošo un caurstrāvojošo Kristu cilvēks var apgūt. Šajā vietā man jāiestarpina kas svarīgs, ko mūsu garazinātnes draugiem būtu kārtīgi jāsaprot.

Tas nenozīmē, ka garazinātnisks darbs ir aizvietoājams ar reliģiskiem vingrinājumiem un reliģiozu dzīvi. Attiecībā uz Kristus mistēriju garazinātne visaugstākajā mērā var kalpot kā labs pamats reliģiozai dzīvei un atbilstošiem vingrinājumiem, bet pašu garazinātņi kā tādu nedrīkst padarīt par reliģiju. Ir jāsaprot, ka reliģija, ja tā ir dzīva un tiek kopta cilvēku sabiedrībā, aizdedzina dvēselē gara apziņu. Lai šī gara apziņa saglabātos dzīva, cilvēks nevar apstāties pie abstraktiem priekšstatiem par Dievu vai Kristu. Viņam arvien no jauna jāpievēršas reliģiskiem vingrinājumiem un nodarbībām, kuras dažādiem cilvēkiem var būt atšķirīgas. Tas veido viņam pieņemamu reliģiozu vidi. Un ja šī reliģiozā vide ir pietiekami dziļa, ja tā pietiekami rosina dvēseli, tad šī dvēsele agrāk vai vēlāk noteikti sajūtīs ilgas pēc skaidriem priekšstatiem, kurus izstrādā garazinātne. Ja objektīvi garazinātne pavisam noteikti spēj atbalstīt reliģiozu dzīvi un to atdzīvināt, tad subjektīvi ir pienācis laiks, kurā pareizi reliģiski jūtošs cilvēks šo savu jūtu dēļ jutīsies rosināts izzināt, jo caur reliģiskām jūtām tiek sasniegta gara apziņa, savukārt caur garazinātņi – gara izzīņa, tāpat kā caur dabaszinātņi tiek rosināta tieksme pēc dabas izzīņas. Tātad, gara apziņa modina tieksmi izzināt garu. Subjektīvi var teikt, ka dziļi un intīmi pārdzīvota reliģiozitāte var atvest mūsdienu cilvēku pie garazinātnes.

Trešā tikšanās cilvēku tuvina Gara Cilvēkam, kas pilnībā attīstīsies pavisam tālā nākotnē, proti, būtnei no *archai* hierarhijas. Agrākos laikos un dažkārt arī mūsdienās cilvēks sajūt tikšanos ar ko tādu, kas caurauž pilnīgi visu un ko mēs diez vai spējam nodalīt no sevis un pasaules. Mēs izšķīstam ar savu Patību pasaulē, radot vienu veselumu. Otrā tikšanās bija tikšanās ar Kristu Jēzu, trešā ir tikšanās ar visas pasaules pamatā esošo Tēva principu, ar principu, kas visās reliģijās ir „Tēvs”. Šī tikšanās vēlreiz atklāj mūsu intīmās attiecības ar makrokosmosu, ar dievišķi garīgo visumu. Ikdienas universālie pasaules procesi [diennakts ritms] slēpj sevī mūsu tikšanos ar ģēniju. Ikgadējais process sevī slēpj mūsu tikšanos ar Kristu Jēzu, bet cilvēka 70 gadu dzīves cikls, par kādu var uzskatīt tā saucamo patriarhu dzīvi, mums nes tikšanos ar Tēva principu. Kādā noteiktā savas dzīves posmā mēs tam tiekam sagatavoti – lielākoties starp 28. un 42. gadu mēs neapzināti, intīmos dvēseles dziļumos pārdzīvojam pilnvērtīgu tikšanos ar Tēva principu. Mūsdienu audzināšanas dēļ tas pārsvarā notiek neapzināti, un tomēr šīs tikšanās sekas var sniegties tālu vēlākajā dzīvē, ja vien mēs pietiekami smalkjūtīgi ievērojam, kas mūsu dzīvē ienāk kā sekas pēc tikšanās ar Tēva principu.

Noteiktā mūsu biogrāfijas posmā, kad mēs tiekam gatavoti dzīvei, audzināšanai būtu jānorit tā – un to var panākt dažādos veidos –, lai nodrošinātu cilvēkam pietiekami dziļu tikšanos ar Tēvu. Audzināmā vecumā cilvēkā var rosināt intensīvu pasaules skaistuma, tās lieluma un cēlu notiekošo procesu izjūtu. Augošam cilvēkam daudz tiek atņemts, ja viņam nav iespējas vērot mūsu godbijību pasaules dižēnā krāšņuma priekšā, kas pārņemtu arī viņu. Ja mēs augošam bērnam ļaujām izjust cilvēka sirds saistību ar pasaules krāšņumu un diženumu, mēs sagatavojam viņā pareizu tikšanos ar Tēva principu. Šī tikšanās ir ļoti nozīmīga cilvēka dzīvē starp nāvi un jaunu piedzimšanu. Tikšanās ar Tēva principu, kas parasti notiek augstākminētajā vecumā, nozīmē, ka cilvēkam būs spēks un atbalsts brīdī, kad, izejot cauri nāves vārtiem, viņam atpakaļgaitā cauri dvēseļu pasaulei būs jāizdzīvo uz Zemes nodzīvotā dzīve. Šāds ceļojums ilgst apmēram 1/3 daļu no dzīves laika, ko mēs pavadām šeit starp dzimšanu un nāvi, ja viņš ierauga: “Šeit, šajā vietā tu satiki būtni, kuru cilvēks nedroši, vadoties pēc nojautas, apzīmē kā pasaules kārtības Tēvu.” Tas ir svarīgs priekšstats, kam jāatrodas līdzās priekšstatam par pašu nāvi, kad cilvēks iziet cauri nāves vārtiem.

Saistībā ar tikko teikto dabiski rodas jautājums: ir cilvēki, kuri nomirst, pirms tie sasniedz dzīves vidu, kad parasti notiek tikšanās ar Tēva principu. Aplūkosim gadījumu, kad cilvēks kādu ārēju apstākļu dēļ saslimst un nomirst. Ja šis agrās nāves dēļ tikšanās ar Tēva principu nav varējusi notikt dvēseles dziļumos, tad tā notiek nāves stundā. Šeit mēs varam izteikt to, kas līdzīgā sakarā ir apskatīts manā „Teosofijā”, runājot par augstākajā mērā nomācošu parādību, proti, kad cilvēks pēc paša gribas atņem sev dzīvību.

Neviens, kurš saprot šādas rīcības nozīmi, to nedarītu. Kad garazinātne būs patiesi pārņēmusi cilvēku sajūtas, pašnāvību vairs nebūs, jo fakts, ka Tēva princips tiek uztverts nāves stundā, pirms cilvēks ir sasniedzis dzīves vidu, nozīmē, ka nāve viņam dodas pretī no ārpuses, nevis viņš to sasniedz pats. Un problēmu, kas manā „Teosofijā” ir aprakstīta no cita redzespunkta, šajā gadījumā varētu raksturot tā: ar patvaļīgu nāvi cilvēks esošajā inkarnācijā atņem sev tikšanās iespēju ar Tēva principu.

Patiesības, kuras mums sniedz garazinātne, ir bezgala nopietnas, it īpaši svarīgos gadījumos, jo ieskatās tajos ļoti dziļi un izskaidro dzīves norises. Šāds izskaidrojums cilvēkam nepieciešams, lai atbrīvotos no materiālisma, kas pārvalda mūsdienu pasaules kārtību un cilvēka pasaules uztveri. Vajadzēs daudz spēka, lai pārvarētu ciešo saikni ar materiālismu, kas mūsdienās ir pārņēmis cilvēkus, un dotu tiem iespēju caur dzīves pieredzi atpazīt savu saikni ar garīgo pasauli.

Par augstākajām hierarhijām var runāt abstrakti, bet var stāstīt arī konkrēti, kā cilvēks vispirms caur neapzinātu pārdzīvojumu, tad padarot to arvien apzinātāku, jau savas dzīves laikā starp dzimšanu un nāvi var veikt trīs pakāpienus, proti, pārdzīvot tikšanos ar ģēniju, satikt Kristu Jēzu un satikt Tēvu. Protams, tas atkarīgs no tā, vai mēs iegūsim pietiekami daudz priekšstatu, kurus izjust, kuri mūsu intīmo dvēseles dzīvi spētu izsmalcināt tā, lai mēs nepaiektu garām šādām lietām – ja mēs esam pietiekami vērīgi, tās darbojas mūsu dzīvē kā realitāte. Šai ziņā audzinātājiem tuvākajā laikā būs ļoti daudz darāmā.

Es gribētu minēt vēl vienu priekšstatu. Padomājiet, cik bezgalīgi dziļa kļūst dzīve, ja vispārējām zināšanām par karmu pievieno tādu detaļu kā šī: agras nāves brīdī cilvēks satiek Tēva principu, un izrādās, ka šī cilvēka karmā slēpusies nepieciešamība izsaukt agru nāvi, lai tiktos ar šo principu ārpus karmas. Kas īsti notiek, ja cilvēks satiekas ar Tēva principu ārpus karmas? Cilvēks tiek sagrauts no ārpuses, viņa fiziskā būtne tiek iedragāta no ārpuses. Tā tas notiek arī slimības gadījumā. Skatuve, uz kuras notiek tikšanās ar Tēva principu, ir vēl šeit, fiziskajā pasaulē. Tā kā fiziskā Zemes pasaule cilvēku ir iznīcinājusi, tad šajā iznīcināšanas vietā, vēlāk atskatoties, protams, redzami atklājas tikšanās ar Tēva principu. Cilvēks savas dzīves laikā, kuru viņš pavada viņpus nāves vārtiem, ar domām tiecas turēties pie vietas, t.i., pie Zemes, kur notikusi viņa tikšanās ar Tēva principu. Tas viņam ļauj intensīvi darboties no garīgās pasaules, izraisot pārmaiņas fiziskajā Zemes pasaulē.

Aplūkosim mūsu pašreizējo laiku no šī redzespunkta un mēģināsim šo tik svarīgo sajūtu, kuru mēs šodien attīstījām saistībā ar Tēva principu, patiesi izjust, pārdzīvot, nevis uztvert kā parastu abstraktu priekšstatu. Mēģināsim ar šādu sajūtu paskatīties uz daudzajiem agrās nāves gadījumiem: tajos slēpjas predestinācija, sagatavošanās tam, lai nākotnē fiziskajā Zemes pasaulē daudz tiktu paveikts no garīgās pasaules. Te no cita redzespunkta tiek izskaidrots tas, ko es saistībā ar pēdējo gadu bēdīgajiem notikumiem esmu vienmēr atkārtojis, proti, cilvēki, kuri šodien priekšlaicīgi iziet cauri nāves vārtiem, būs īpaši cilvēces attīstības palīgi nākotnē, kad tai būs nepieciešams daudz spēka, lai izkļūtu no materiālisma gūsta. Un mums tas jāpaceļ apziņā. Tas nedrīkst norisināties zemapziņā, tādēļ nepieciešams šeit, uz Zemes, rosināt dvēselē jutību pret šādām lietām, citādi garīgās pasaules spēki, kam jātiec attīstītiem, aizies citā virzienā. Lai garīgie spēki varētu būt Zemei noderīgi, ir nepieciešamas dvēseles šeit, uz Zemes, kas cauraudušas sevi ar garīgās pasaules atziņām. Un šādu dvēseļu skaitam arvien jāaug. Tādēļ mēģināsim darīt auglīgu to, kam jātiec izteiktam, proti, garazinātnes saturu. Mēģināsim caur atziņām, kuras iegūstam no garazinātnes, atkal atdzīvināt tos senos priekšstatus, kas ne jau velti tiek ieauti mūsu pašreizējā dzīvē. Mēģināsim atdzīvināt to, ko saka, piemēram, Plūtars: cilvēku, kas citādi ir fiziska būtne, cauraudz arī garīga būtne, un ir kāds augstāks loceklis ārpus cilvēka galvas, kas garīgi pieder cilvēkam – tas ir viņa ģēnijs, kuram gudrais seko brīvprātīgi. Mēģināsim sajūst šādos ziņojumos palīdzību, lai nepaiektu garām šādām dzīves parādībām.

Noslēgumā ļaujiet man likt jums pie sirds kādu domu, sajūtu, kas jums var ļoti noderēt. Diemžēl mūsdienu materiālistiskajā dzīvē cilvēkiem ir grūti piedzīvot sajūtas, kuras atvieglotu šo pārbaudījumu pilno laiku. Diez vai mums ir pamats cerēt, ka dzīve kļūs vieglāka, jo materiālisms vēl

tikai pieņemsies spēkā. Daudziem cilvēkiem šajā materiālisma laikā ir grūti izjust to, ko es sauktu par miega svētību. Tā ir ļoti tālejoša kultūras parādība – cilvēku tik augstu vērtētais intelekts absolūti nerespektē miega svētību. Tas nav jānopeļ un nav jānudina cilvēkus uz neiespējamu askētismu. Mums jādzīvo kopsolī ar pasauli, taču jādara tas kā redzošiem. Ir tik daudz cilvēku, kas vakara stundas pavada, pievērsušies gluži materiālām lietām, un iemieg, nenoskaņojušies sajūtai, ka miegs sūta mūs viņpusē, garīgajā pasaulē un savieno mūs ar to. Materiālistiski noskaņotam cilvēkam ir grūti izjust to pietiekami dzīvi. Cilvēkiem jāvēlās radināties pamazām noskaņot sevi miegam ar vārdiem: “Es iemiegu. Mana dvēsele līdz pamošanās mirklim būs garīgajā pasaulē. Tur viņa satiksies ar manas Zemes dzīves vadošo varu, kas atrodas garīgajā pasaulē un kas neredzami plīvo virs manas galvas. Tur mana dvēsele satiksies ar savu ģēniju. Kad es pamodīšos, būs notikusi mana tikšanās ar ģēniju. Tā spārni būs pieskārušies manai dvēselei.”

Materiālistiskās dzīves pārvarēšanā ļoti daudz ir atkarīgs no tā, vai cilvēki rosina sevī šādas sajūtas, kad domā par miegu, vai arī viņi to nedara. Materiālismu var pārvarēt tikai tad, ja dvēselē rosina intīmas, garīgajai pasaulei atbilstošas sajūtas. Tikai tad, ja mēs šādas sajūtas atdzīvināsim, mūsu dzīve miegā būs tik intensīva un saskarsme ar garīgo pasauli – tik aktīva, ka pamazām tā stiprinās arī nomoda dzīvi, un mums apkārt būs ne vien jutekliskā pasaule, bet arī garīgā, kas ir īsta, patiesi īsta pasaule. Pasaule, kuru mēs parasti saucam par īstu, ir tikai īstās pasaules attēls, kā es to parādīju pēdējā atklātajā lekcijā. Īstā pasaule ir garīga. Un mazā cilvēku kopa, kas nodarbojas ar antroposofiski orientēto garzinātņu, vislabāk sagatavosies izprast mūsu laika nopietnos simptomus, , mūsu laika smagās ciešanas, ja visiem pārbaudījumiem, kuriem cauri var iet visi cilvēki, viņi pievienos arī pārbaudījumu, vai cilvēks ar pietiekamu dvēseles spēku un patiesu sirds drosmi, ar visu savu cilvēcisko būtību var savienot to, ko mēs uzņemam ar savu prātu, ar savu saprātu, proti, garzinātņi.

Ar šiem vārdiem es vēlreiz gribētu apstiprināt to, ko jau bieži esmu teicis: garzinātne savu īsto vietu cilvēku sirdīs atrod tikai tad, ja tā – runājot simboliski – kā sirds asinis intīmi caurstrāvo un atdzīvina visu mūsu būtību, tāpat kā fiziskās asinis intīmi caurstrāvo mūsu miesu un ienes tajā dzīvību.

Bausteine zu einer Erkenntnis des Mysteriums von Golgatha, aus GA 175/3.